

Z balkona slovenskega vseučilišča, kjer je bilo zbrano zastopstvo ljudskošolske in akademične mladine ter učiteljstva, je pozdravil goste podžupan ljubljanski dr. Triller, ki je naglašal, da ni sile, ki bi ločila Korošce od bele Ljubljane, ki bi ločila nas od slovenskega Korotana. Slovenski Korotan je svoje najlepše, kar je mogel, pripeljal v Ljubljano in lenše ni mogel dokazati svoje trdne volje za Jugoslavijo, kakor da je pripeljal semkaj svojo mladino. Prepričani smo, da slovenski Korotan v prihodnjih dneh ne bo onečastil grobov onih, ki so prelivali za njegovo blaginjo svojo srčno kri. V tej nadi pozdravlja korotansko mladino, v tej nadi bodi blagoslovljen vstop Korošcev v mogotno Jugoslavijo!

Nato je pozdravil goste učenec meščanske šole na Prulah Leopold Zlatič z nastopnimi besedami: „Pozdravljam vas, bratje, ki ste prišli iz lepega Korotana, v imenu svojih tovarišev, ki so vsi z vami enega srca: Vsi žele, da bi bili zgoraj, kjer je tekla zibel slovenskega naroda, zopet svobodni in srečni, da bi bili za vedno vi naši in mi vaši, kakor je bilo nekdaj. Vem, da se zavedate v srcu: Skoro bomo rešeni. Da bi bila ta zavest še krepkejša in mirnejša, ko nas boste zapuščali! Z vami pojdejo naše želje. Še enkrat, bratje: Iskreno pozdravljeni!“

Učenka I. meščanske šole Julija Sušteršičeva je pozdravila koroško mladino z besedami: „Pozdravljam vas, sestre in bratje, ki prihajate iz starodavnega Korotana, da spoznate svoje slovenske sestre in brate tostran Karavank. Da bi nas to gorovje ne ločilo v bodoče liki močnemu, neprestopnemu zidu drug od drugega kakor v bivši Avstriji! Ne meja, središče naj nam bodo ti sivi orjaki! Kakor v 9. stoletju — Karantanija, tako naj nas odslej družijo z vami Jugoslavija! Ljudi boj bijete sedaj za svoj obstanek, dragi Korošci, ki živite v osrčju onih zgodovinskih tal, kjer smo se skupno borili za našo staro pravdo. Ura odločitve se bliža, kmalu padejo kocke o državni pripadnosti vaše domovine. Tudi mi živo čutimo veličastno borbo, ki se vrši v teh dneh, in naša srca hitreje utriboajo ob misli, da bomo v bodočnosti združeni ali ločeni. Da bi tudi vam, dragi Korošci, po stoletni tlačitvi napočila zlata zarja svobode! V svobodni domovini hočemo potem živeti v bratski slogi in ljubezni. Pozdravljeni! Dobro nam došli!“

Za tem je pozdravil goste akademik g. Čok: Pozdravljam vas, mladina iz Koroške v imenu jugoslovanske akadem-

ske omladine. Akademska omladina, ki je stala vedno v prvih vrstah borbe za narodno svobodo in edinstvo, stoji tudi danes na vaši strani, ko se bije odločilni boj za našo Koroško, zibel Slovenstva, Gospa Sveta, kjer je ustoličevalo slovensko ljudstvo svoje kneze v našem jeziku, se mora združiti z nami, da bo Gospodovski zvon zopet oznanjal veselo vest, da je koroško ljudstvo sprejelo zopet svojega kneza, ime našega velikega in svobodnega jugoslovanskega naroda. Po več kot tisoč letih je zopet zasijalo solnce svobode, in tudi vi najmilejši potomci z Gospe Svete morate biti deležni te solnčne toplote, ki že zbuja in oživlja kulturne cvetke blaginje. Vi, ki niste imeli svojih šol, temveč vam je tujec vsiljeval tuj jezik in sramotil vaše največje svetinje, najglobokejša in najsvežja čuvstva vašega mladega srca, vzklignite v tem hipu: Nočemo biti več hlapci, teptana raja, ampak ljudje s človeškimi pravicami, svobodni ljudje! Prišel je naš veliki dan vstajenja iz tisočletnega suženstva, vstal je naš narodni junak kralj Matjaž in podal roko kraljeviču Marku, Gospodovski zvon pa bo veselo oznanjal veliko pesem od Gospe Svete do Kosovega polja, od Subotice do Solita in Jadranskega morja: Slovenska Koroška je vstala in se združila na večne čase s svojo veliko majko, svobodno Jugoslavijo! Pozdravljam vas v beli Ljubljani, kot pozdravlja svojega brata brat, ker nas napolnjujete z neomajno vero, da bo zmagala pravica in da bodo uničene vse zvijače, s katerimi hoče nemški Mihiel še v zadnjem trenutku ohraniti svoje gospodstvo. — Nato je godba zaigrala „Lepo našo domovino“. — V imenu koroških gostov se je za lepi sprejem zahvalil župnik Arnuš.

Izpred vseučilišča so ljubi gosti odšli v posamezne gostilnice, kjer so bili zanje pripravljeni obedi. Popoldne je bila v gledališču predstava „Pepelke“. Med igro je učenka Šorlijeva iz zasedenega ozemlja pozdravila koroške bratce in sestre s prelepo pesmijo, ki jo priobčujemo v današnji številki na 144. strani. Pred Narodnim domom pa je priredil Sokol javno in krasno uspešno telovadbo na čast gostom. Po telovadbi je bila mladina obdarovana z jestvinami, knjigami in drugimi darili ter se je zvečer s posebnim vlakom odpeljala domov. Slovo je bilo presrečno. Upamo, da so ponesli s seboj lepe spomine na Ljubljano.

Celjenje ran in alkoholne pijače.

Časih so mislili, da ranjencem koristijo alkoholne pijače, da se jim hitreje celijo

rane, ali da vsaj lažje prenašajo bolečine, če uživajo alkoholne pijače. Toda zdravniki trdijo ravno nasprotno in dokazujejo to na podlagi praktičnih opazovanj ranjenec ob času vojne. — Tako je opazil zdravnik Heyfelder v zadnji vojni, da so se zdravile pri zdržnih Turkih in Tatarih jako težke rane hitro brez vročine in drugih posledic, dočim je bilo pri Rusih, ki so uživali žganje, zdravljenje veliko bolj težavno. — Enake pojave so navajali zdravniki v grško-turški in zlasti v rusko-japonski vojni. — Pri Japoncih, katerih zdržnost je splošno znana, se niso pojavile niti kužne bolezni, kakor kolera, legar, malarija, ki se tako rade pojavijo v vojnem času. Zdravnik Azimovo piše, kako jako presegajo zdržni Arabci in Alžirci Francoze v odpornosti pri ranitvah. Težke rane so zdravili zdravniki pri njih v najkrajšem času. To so pripisovali njihovi zdržnosti od alkoholnik pijač. A ne le vojakom je priporočati polno zdržnost, potrebna je vsakemu, ki mu je mar lastno življenje.

Alkohol v pravi luči.

Veda in izkušnja sta dokazali, da je alkohol, ki se nahaja v vseh opojnih pijačah, strupena tvarina, ki škoduje zdravju, moti prebavo, provzroča obolelost srca, jeter, ledvic in zlasti živčevja. Na dušno življenje vpliva slabo: manjša moč volje, slabi čut dolžnosti, draži tudi najbolj mirne ljudi, jih zavaja v prepirljivost in sirovost, omejuje jasnost misli. — Alkohol ne vsebuje samo žganje, ravno isti alkohol je tudi v pivu, vinu in sadnem moštu. Razloček je le v množini alkohola, ki se nahaja v teh. V pivu je 4. del, v vinu 6.—12. del, v žganju celo polovica alkohola. Žganje ima torej največ alkohola v sebi. Toda kdor izpije liter piva ali pol litra vina, užije prav toliko alkohola kakor oni, ki izpije kozarček žganja. — Napačno je, če kdo misli, da so opojne pijače škodljive le, če se uživajo v veliki meri. Veliko ljudi zboli in umre na posledicah alkoholnih bolezni, ki niso bili morda nikoli docela pijani. — Ker je alkohol tako jako škodljiv, se ga moramo popolnoma vzdržati. Dokler pijemo dalje in najsibo še tako malo, nismo sovražniki, marveč prijatelji alkohola. Tudi zmerni pivci so prijatelji alkohola. Kdor pije zmerno dalje, ni izven nevarnosti, da postane sčasoma hud pijanec. —

Škoduje pa tudi s slabim zgledom, ker pomaga vzdrževati pivske navade, ki so med ljudstvom ukoreninjene in so zavedle k pitju že stotisoče. — Zakaj bi se pač ne mogli vzdržati alkoholnih pijač! Pravijo, da nam gasijo žejo. Ta je bosa. Pričali bi nam o tem lahko delavci, ki delajo v vročini na polju, v vinogradu ali se trudijo po tvornicah. Naj si gasijo žejo z vinom ali s pivom, vedno bolj so žejni, le hladna studenčnica jih zares ohladi, jih odžejja. Uživanje alkoholnih pijač pa sili le še k nadaljnjemu pitju. Pravijo, da krepe alkoholne pijače telo in podžigajo voljo k vztrajnemu delu. To ni res! Človek postane zares trenutno vesel, samemu sebi se zdi lažji in močnejši. Toda ta prevara traja le malo časa. Zaradi alkohola postane telo trudno in nesposobno za delo. — Otrokom so tudi v malih množinah zaužite alkoholne pijače hud strup. Otroci, ki jih navadijo piti že iz malega pivo, vino ali celo žganje, postanejo zabiti, leni in razposajeni. Ko dorastejo, so pijanci in zapravljevci, ni upanja, da se kdaj zmordre. — Obče je razširjeno mnenje, da daje alkohol telesu toploto. Zato se ljudje zlasti v zimskem času radi nalivajo z vinom ali žganjem, češ, da jih ne bo zeblo. Dokazano pa je, da zmrzne največ pijancev. Ko bi jim dajal alkohol toploto, bi pač ne umrli tako žalostne smrti. — Mlad človek se kaj hitro privadi alkoholnim pijačam. Prvi oožirek žganja ali vina mu navadno ne prija. Misli pa, da mora pokazati svojo močatost in pije iz strahu, da bi se mu drugi ne smejali. Sčasoma ga pa obvlada pivska strast in ga ne izpusti, dokler ga ne pogubi. — Vsakdo ve, da je najbolj pametno se varovati bolezni, kakor zdraviti jo. Zato bomo napovedali opojnim pijačam takoj v prvem začetku vojno! To vemo, da je alkohol brezkoristen in škodljiv, torej naš sovražnik, ki preži na naše dušno in telesno zdravje. Kdor se povsem odreče alkoholu, si ne prikrati nikakega življenjskega užitka, on postane bolj zdrav in delaven, podjeten in marljiv, prihrani si časa in denarja. — Da, tudi brez vina, žganja in piva moremo biti veseli. Žalostno za človeka, ako si išče veselja šele v alkoholu. — Za telesno in duševno zdravje posameznikov in vsega naroda, za zdravje sedanjega rodu pojdemo edini v boj s klicem: „Proč z alkoholom!“

